24/01/2021

Архиерейска св. Литургия и офикия в храм „Св. Пантелеймон“, кв. Княжево

В неделния ден на 24 януари, Негово Преосвещенство Белоградчишкият епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, посети енорията на храм „Св. Пантелеймон“, кв. „Княжево“.
С благословението на Негово Светейшество Софийския митрополит и патриарх Български Неофит той отслужи архиерейска св. Литургия.
В съборно богослужение с епископа влязоха архимандрит Васиан, представител на Руската църква у нас, архимандрит Евтимий, иконом Дилян Цветков, председател на храм „Св. прор. Илия“, протойерей Костадин Тренев, свещеник Димитър Тухчиев, предстоятел на храма, йеродяконите Вартоломей и Поликарп, както и дякон Александър Морозов.

Празничната богослужба бе огласена по време на утринята от хор „Св. Наум Охридски“ с диригент д-р Андрей Касабов, а литургийните песнопения бяха прекрасно изпълнени от църковния хор при Руския храм „Св. Николай Чудотворец“ с диригент Василена Ченова-Стефанова.

По време на светата Литургия бяха постригани за „четци и певци“ младежите от енорията – Михаил и Иван, както и благоговейните мъже – Димитриос и Любен.
Епископ Поликарп по време на богослужбата отличи с офикия „протойерей“ предстоятеля на храма свещеник Димитър Тухчиев, като го представи на църковното изпълнение като достоен и ревностен свещенослужител.

Протойерей Димитър Тухчиев е роден през 1976 г. в гр. Сопот. Основно и средно образование придобива в родния си град. След отбиване на военна служба през 1996 г., следва в Богословския факултет на Софийския университет. Успешно се дипломира през 2001 г. със степен „Магистър“. От същата година работи в Московското подворие на различни длъжности. Семеен е, с едно дете. През 2009 – 2010 г. завършва курс за жестомимичен преводач към СГБ. През 2010 г. превежда литургията на жестомимичен език и подготвя нейното издаване. През 2013 г. е ръкоположен за дякон и свещеник от Знеполски еп. Йоан (сега Варненски митрополит) за нуждите на Московското подворие в храм „Св. Пантелеймон“.

След като причасти със св. Тайни мнозина богомолци, с пастирско слово към многобройните вярващи, изпълнили княжевския храм, се обърна еп. Поликарп. Той разясни духовните послания на днешното св. Евангелие, като отбеляза накратко и житията на честваните преп. Ксения Римлянка и блаж. Ксения Петербургска. Той преподаде патриаршеския благослов на Българския патриарх Неофит и отправи благопожелания.
В края на богослужбата архимандрит Васиан благодари на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и викарния епископ за грижата, която проявяват към храм „Св. Пантелеймон“, обгрижван от Руската православна църква, и за поддържането на добрите братски отношения.

“Изминалата 2020 година бе необикновена, тежка година за нас. Преживяхме тежкото предизвикателство на епидемията, болестта която ни накара да спазваме особени правила, строгост по отношение на общуването и извършването на богослуженията. Изминалата година бе трудна и за този храм. Застрашено бе съществуването му, заради реконструкцият на пътя. Но, слава Богу! Благодарение на активността на енорияшите и духовенството държавните власти разбраха колко важен е този храм за нас. Най-удивително е, че проектът за реконструкция на пътя бе изменен, което не се случва често. И в това ние виждаме особения Промисъл Божий. Особената грижа на Бога за този храм, който се явявя много важно духовно място и паметник, който свързва с крепка, тясна дружба руския и българския

народ.”.– каза в словото си архимандрит Васиан и отбеляза:

“Този храм помни много тежки и трагични съдби. Но той помни и тяхната твърда и крепка вяра, която им е помагала да понасят трудностите, които са ги застигали. Наш дълг е да съхраняваме паметта за тези хора, да съхраняваме тази вяра, с която са живяли те, защото всичко това ни свързва с нашите предци и ни помага да предадем на бъдещите поколения най-главното съкровище, което имаме – нашата православна вяра” – каза още отец Васиан. Като спомен за днешната архиерейска литургия архимандрит Васиан поднесе в дар на владиката икона с образа на св. Пантелеймон.
Протойерей Димитър Тухчиев изказа сърдечни благодарности на епископа от името на общността за благодатната служба и оказаната духовна почит и му поднесе букет цветя.
Многолетствие прозвуча за първойерарсите на Руската и на Българската православни църкви и за благочестивите ни народи.

+++

Храмът „Св. Пантелеймон“ в кв. Княжево, известен още като „църквата на белогвардейците“, има дълга и изпълнена с превратности история.
Той е построен през 1923 г. от Съюза на руските военни инвалиди като домашна църква към Инвалидния дом в Княжево. Първоначално Инвалидният дом се е помещавал във вили под наем, по-късно били издигнати няколко постройки. Средствата за строителството и обзавеждането на целия комплекс се събирали с организирането на благотворителни акции от Съюза на инвалидите, подкрепени от редица организации, сред които Руско-българския комитет, под ръководството на митрополит Стефан, който особено близко до сърцето си приемал нуждите на руските инвалиди.
Наред с устройването на подходяща база, възникнала нуждата от църква, която да бъде истински духовен център за всички руски емигранти. За осакатените руски инвалиди тя била жизнено необходима. Да отидат в храма „Св. Николай” в центъра на София за тях било много трудно. През 1923 г. на територията на Инвалидния дом една от постройките е устроена за храм. Живеещите в дома сами, със собствените си ръце го украсявали. Бежанците донесли семейните си икони, книгите на Свещеното Евангелие, които пазили като особено скъпоценни вещи. Сред тях са Тихвинската икона на Божията Майка и иконата на св. Пантелеймон, които и днес са най-почитаните в храма.
Отначало в храм „Св. Пантелеймон” не е имало постоянен свещеник. Тук периодично са служили руски свещеници от емигрантите като проф. протопрезвитер Георги Шевельский, протойерей Георгий Степанович

Голубцов, князе, отказали се от знатното си потекло, за да служат на Бог, протойерей Андрей Александрович Ливен, Николай Георгиевич Бутков (военен протойерей). Понякога в малкия храм е служил и управляващият руските църкви в България епископ, а след това архиепископ Серафим (Соболев), сега св. Серафим Софийски Чудотворец, архиепископ Богучарски. Съюзът на инвалидите, по свидетелството на неговия председател, поддържал постоянна връзка с управляващия епископ Серафим (Соболев), „като се има предвид, че от древни времена представителите на духовенството на Балканите са единствените защитници на християните".

По това време Инвалидния дом в Княжево, а заедно с него и зданието на храма „Св. Пантелеймон", били собственост на Съюза на руските инвалиди. Благодарение на своята активна дейност, в края на 30-те години и началото на 40-те, Съюзът на руските инвалиди станал най-мощната и дееспособна руска емигрантска организация в България. Постепенно сменял своя облик и храмът „Св. Пантелеймон": скромната камбанария била украсена с камбана, подарена от генерал Сизов през 1937 г., за което свидетелства надписът върху камбаната, постепенно се попълвала и църковната утвар, все по-хубава ставала и украсата на храма. На 10 ноември 1952 г. храмът „Св. Пантелеймон" в Княжево, който бил в списъка с другите руски храмове и манастири, бил предаден от Московската Патриаршия на Българската православна църква, съгласно братско споразумение между църквите-сестри.

През 1977 г. с решение на Светия Синод на Българската Православна Църква от 30 септември църквата „Св. Пантелеймон" била придадена към Подворието на Московския и на цяла Русия патриарх в София – храма „Св. Николай Мирликийски". В началото на 90-те години настъпва нов период в живота на княжевския храм. През 1993 г. Руската фондация за милосърдие и култура извършва ремонт на храма, след който буквално се преобразява неговият облик: поставя се малък купол и е оформена камбанария по проект на Олег Соболев – руски архитект, живеещ в България.

През деветдесетте и началото на двехилядната година в храма „Св. Пантелеймон" са служили главно български свещеници, които са допринесли с различни неща за благолепието му. При особено тържествени случаи в храма са служили настоятелите на Подворието на Московския и на цяла Русия патриарх в София.

Много изпитания се наложило да преживеят храмът и неговите енориаши през времената на своето съществуване. Но въпреки историческите перипетии, промяната на статуса, икономическите и другите проблеми, със старанията на православните руснаци и българи те са превъзмогнати.

Под ръководството на архимандрит Филип (Василцев) /от 2011-2018 г./ е

извършено последното обновяване на храма и на неговата украса: закупена е църковна утвар, нови мебели за храма и е донесена за постоянно поклонение светогорска икона. През 2015 г. за свещенослужител при храма е назначен отец Димитър Тухчиев. Наскоро храмът е бил застрашен от разрушаване, поради мащабна реконструкция на пътното платно на бул. “Цар Борис III”. Благодарение на активните действия на отец Димитър и на усилията на боголюбиви хора, този план не се е осъществил. Със своите срещи с кметската управа и градската администрация той е успял да издейства преразглеждане на плановете за пътното строителство, в резултат на което са били направени промени.

„Защитавайки Божия храм като фокус на духовния живот, ние по този начин защитаваме нашите общи християнски ценности и животът ни придобива висок смисъл. Благодарни сме на всички, които приеха в сърцето си съдбата на църквата „Свети Пантелеймон“ и всъщност я спасиха от унищожение. Чрез молитвите на много хора нашата църква продължава да живее.“ – казва самият отец Димитър Тухчиев.

Текст и снимки: Весела Игнатова

ЗА ПО-БОГАТ СНИМКОВ МАТЕРИАЛ НАТИСНЕТЕ ТУК

— mitropolia-sofia.org